

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

अधीक्षक, राज्य उत्पादन शुल्क अधिकाऱ्यांकरिता विभागीय परीक्षा

मुंबई, गुरुवार, दिनांक २७ जून २०१३
[वेळ : सकाळी ९-३० ते दुपारी १२-३०]
(एकूण गुण—१५०)

पेपर क्रमांक १ (गट अ)
इंडियन पिनल कोड, वगैरे.
(पुस्तकांसह)

सूचना.— (१) प्रत्येक प्रश्नाचे गुण समासामध्ये दर्शविले आहेत.
(२) पुस्तकातील मजकूर जसाच्या तसा उतरविल्यास गुण कमी केले जातील.

	गुण
१. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणतेही दोन) :—	
(अ) शरीराचा खाजगीरित्या बचाव करण्याचा हक्क हा, मृत्यू घडवून आणण्याइतपत केव्हा व्यापक असतो व मालमत्तेचा खाजगीरित्या बचाव करण्याचा हक्क हा मृत्यू घडवून आणण्याइतपत केव्हा व्यापक असतो याचे विश्लेषण करा.	२५
(ब) ठकवणे व तोतयेगिरी करून ठकवणे म्हणजे काय ? याचे उदाहरणासहित स्पष्टीकरण द्या. तसेच त्यांच्या शिक्षेचे स्वरूप स्पष्ट करा.	२५
(क) (१) बनावटीकरण म्हणजे काय ? बनावटीकरणाबद्दल शिक्षा किती आहे ?
(२) न्यायालयीन अभिलेख किंवा सार्वजनिक नोंदपुस्तक, इ. चे बनावटीकरण व मूल्यवान रोखा, मृत्युपत्र इ. चे बनावटीकरण यासंदर्भात चर्चा करा.	२५
२. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणतेही दोन) :—	
(अ) फरारी व्यक्तीबाबत उद्‌घोषणा व फरारी व्यक्तीच्या मालमत्तेवर जप्ती आणण्याबाबतची कलमे विशद करा.	२५
(ब) जामीन नाकारण्याचा अधिकार कोणाचा असतो ? फौजदारी प्रक्रिया संहिता, १९७६ मधील जामीन नाकारण्याबाबतच्या कार्यपद्धतीचे विश्लेषण करा.	२५
(क) पोलीस अधिकारी यांचे झडती घेण्याबाबतच्या देण्यात आलेले अधिकार यावर चर्चा करा.	२५
३. सविस्तर टिपा लिहा (कोणत्याही पाच) :—	५०
(अ) “गृहीत धरता येईल” “गृहीत धरील” व “निर्णायक पुरावा”.	
(ब) तज्ञांचा अभिप्राय.	
(क) पुरावा म्हणजे काय ? त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.	
(ड) शाबितीची जबाबदारी, शाबितीची जबाबदारी कोणावर असते.	
(इ) व्यावसायिक सूचना / चर्चा.	
(फ) पुराव्याबाबतच्या स्वीकारहितेचा न्यायाधिकाऱ्यांचा निर्णय.	
(ग) आठवण ताजी करणे.	

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

**DEPARTMENTAL EXAMINATION QUALIFYING FOR THE APPOINTMENT
OF THE SUPERINTENDENTS OF PROHIBITION AND EXCISE.**

MUMBAI, THURSDAY, 27TH JUNE 2013

[TIME—9-30 A.M. TO 12-30 P.M.]

(FULL MARKS—150)

PAPER I (GROUP - A)

THE INDIAN PENAL CODE, ETC.

(With Books)

N.B.—(1) All questions are *compulsory*.

(2) Marks for each question are indicated in the margin.

	Marks
1. Answer the following questions (any <i>two</i>):—	
(a) Illustrate when the right of private defence of the body extends to causing death and when the right of Private defence of Property extends to causing death.	25
(b) What is cheating and cheating by Personation ? Explain with illustration. State the Punishment for cheating and cheating by personation.	25
(c) (i) Explain forgery and punishment for forgery ?	25
(ii) Explain forgery of record of Court or of Public Register and Forgery of valuable security, will.	
2. Answer the following questions (any <i>two</i>):—	
(a) Discuss the Provisions of Proclamation for person absconding and attachment of property of person absconding.	25
(b) Who is competent to reject sureties ? Explain procedure prescribed under Criminal Procedure Code to reject sureties ?	25
(c) Discuss the Powers of Search by Police Officers.	25
3. Write short notes on the following (any <i>five</i>):—	50
(a) “ May Presume ”, “ Shall Presume ”, “ Conclusive Proof ”.	
(b) Opinion of experts.	
(c) What is evidence ? Explain types of evidence.	
(d) Burden of proof and on whom Burden of proof lies ?	
(e) Professional Communication.	
(f) Judge to decide as to admissibility of evidence.	
(g) Refreshing Memory.	

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

अधीक्षक, राज्य उत्पादन शुल्क अधिकाऱ्यांकरिता विभागीय परीक्षा

मुंबई, गुरुवार, दिनांक २७ जून २०१३
[वेळ : दुपारी २-०० ते सायंकाळी ५-००]
(एकूण गुण—१५०)

पेपर क्रमांक २ (गट - ब)
बॉम्बे प्रोहिबिशन ॲक्ट, १९४९, वगैरे
(पुस्तकांशिवाय)

सूचना.— (१) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

(२) अतिरिक्त प्रश्न सोडविल्यास ते गुणासाठी विचारात घेण्यात येणार नाही.

	गुण
१. व्याख्या लिहा :—	३०
(अ) जिल्हाधिकारी	
(ब) विप्रकृत मद्यसारयुक्त सिद्ध पदार्थ	
(क) मादक द्रव्ये	
(ड) परवाना	
(इ) दारुबंदी अधिकारी.	
२. दारुबंदी लागू करणे किंवा कोणत्याही प्रकारच्या मादक पेयाची विक्री आणि सेवनावर विनियम किंवा बंद करण्याबद्दल ग्रामसभेचे अधिकार स्पष्ट करा.	३०
३. स्पष्टीकरण करावे :—	३०
(अ) उत्पादन वगैरेवर देखरेख ठेवणे.	
(ब) विप्रकृत मद्यसारयुक्त सिद्ध पदार्थ तयार करणे वगैरेवर नियमन.	
(क) मुंबई दारुबंदी कायदा, १९४९ अंतर्गत नौकराच्या अपराधाबद्दल लायसनदाराची जबाबदारी.	
४. खालील विषयावर थोडक्यात माहिती लिहा. :—	३०
(अ) मद्यार्कयुक्त सिद्धपदार्थाचा आंतर राज्य व्यापार व वाणिज्य यावरील नियंत्रण.	
(ब) मद्यार्कयुक्त सिद्धपदार्थाचा आंतर पदार्थ (आंतर राज्य व्यापार व वाणिज्य) नियंत्रण कायदा, १९५५ अंतर्गत शिक्षेची तरतूद.	
५. सरकारी व धर्मदाय संस्था यांना औषधी उत्पादनावरील उत्पादन शुल्क माफ करण्याच्या तरतुदी स्पष्ट कराव्या.	३०
६. मुंबई ड्रग्ज (नियंत्रण) कायदा, १९५९ अंतर्गत ठोक विक्रीची अनुज्ञप्ती (होलसेलर्स लायसन्स) मंजूर करण्याची पद्धती बाबत माहिती लिहा.	३०

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

**DEPARTMENTAL EXAMINATION QUALIFYING FOR THE APPOINTMENT
OF THE SUPERINTENDENTS OF PROHIBITION AND EXCISE.**

MUMBAI, THURSDAY, 27TH JUNE 2013

[TIME—2-00 P.M. TO 5-00 P.M.]

(FULL MARKS—150)

PAPER II (GROUP B)

**THE BOMBAY PROHIBITION ACT, 1949 THE BOMBAY DRUGS
CONTROL ACT, 1959, AS AMENDED UPTO DATE, ETC.**

(Without Books)

N.B.—(1) Solve any *five* questions only.

(2) Marks for each question are indicated in the margin.

	Marks
1. Define the following :—	30
(a) Collector	
(b) Denatured Spirituous Preparation	
(c) Intoxicant	
(d) Permit	
(e) Prohibition.	
2. Explain power of Gram Sabha to enforce prohibition or regulate, restrict the State consumption of any intoxicant.	30
3. Explain the following :—	30
(a) Supervision over manufacture etc.	
(b) Regulation of Manufacture, etc. of denatured spirituous preparations.	
(c) Provision for liability of licensee for acts of servants under the Bombay Prohibition Act, 1949.	
4. Write short note on following :—	30
(a) Control of Inter — State Trade and commerce in spirituous preparation.	
(b) Penalites under the Spirituous Preparations (Inter state trade and commerce) Control Act, 1955.	
5. What are the provisions of exemption from duty on medicinal preparation for Government and charitable institutions.	30
6. What is the procedure to grant the wholesaler's licence under the Bombay Drugs (Control) Act, 1959.	30

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

अधीक्षक, राज्य उत्पादन शुल्क अधिकाऱ्यांकरिता विभागीय परीक्षा

मुंबई. शुक्रवार, दिनांक २८ जून २०१३

[वेळ : सकाळी ९-३० ते दुपारी १२-३०]

(एकूण गुण—१५०)

पेपर क्रमांक ३ (गट - क)

रुल्स नोटिफिकेशन्स अँड ऑर्डर्स अंडर बॉम्बे प्रोहिबिशन अँक्ट, वगैरे

(पुस्तकांशिवाय)

सूचना.— (१) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

(२) प्रत्येक प्रश्नाचे गुण समासामध्ये दर्शविले आहेत.

	गुण
१. (अ) मुंबई दारुबंदी (विशेषाधिकार शुल्क) सुधारणा नियम, २०१० अन्वये सीएल-३, एफएल-२ व एफएल-३ अनुज्ञप्ती एका नावावरून दुसऱ्या नावावर हस्तांतरित करण्यासाठी असलेल्या शुल्क आकारणीबाबतच्या तरतुदी स्पष्ट करा व अनुज्ञप्ती एका ठिकाणावरून दुसऱ्या ठिकाणी हस्तांतरित करताना कोणत्या प्रकरणी शुल्क आकारण्यात येत नाही ?	१५
(ब) मुंबई दारुबंदी जमा किंवा जप्त मुद्देमाल (विल्हेवाट) विनियमन, १९५३ अंतर्गत जप्त करण्यात आलेल्या मुद्देमाल विल्हेवाट तरतुदीबाबत माहिती द्या.	१५
२. (अ) मुंबई विदेशी दारु नियम, १९५३ अन्वये नियुक्त करण्यात आलेल्या समितीमध्ये कोणाचा समावेश असतो ? 'एफएल-३' व 'इ' नमुन्यातील अनुज्ञप्तीची शिफारस करताना समितीने कोणकोणत्या बाबी लक्षात घेतल्या पाहिजेत ते स्पष्ट करा.	१५
(ब) निर्माणीमधून पिण्यायोग्य दारु (Potable liquor) हलविण्याबाबतची पद्धत स्पष्ट करा.	१५
३. (अ) ताडी दुकानांच्या लिलावाची पद्धतीबद्दल माहिती देऊन ताडी अनुज्ञप्तीचा कालावधी नमूद करा.	१०
(ब) औषधे व सौंदर्य प्रसाधने नियम, १९५६ अन्वये नमुना काढण्याची पद्धत स्पष्ट करा.	१०
(क) मद्यार्क साठवण टाकी किंवा वॉटमध्ये प्रवेश करण्यापूर्वी व प्रवेश केल्यावर व्यक्तीने घ्यावयाची काळजी, याबद्दलची माहिती द्या.	१०
४. (अ) उत्पादन शुल्क महसुल म्हणजे काय ? १ एप्रिल २०१३ पासून देशी मद्य, बियर व भारतीय बनावटीचे विदेशी मद्य यावरील उत्पादन शुल्काचे दर काय आहेत ते सांगून देशी मद्य, बियर व भारतीय बनावटीचे विदेशी मद्य यांची महत्तम विक्री किंमत ठरवणारी सूत्र नमूद करा.	१५
(ब) मद्यसाराची तीव्रता म्हणजे काय ? २५° यूपी देशी दारुच्या ७५० मिली क्षमतेच्या बाटल्यांच्या १३ पेट्या (१२ बाटल्या प्रती पेट्टी) व भारतीय बनावटीचे विदेशी मद्य यांच्या ३५° यूपीच्या ७५० मिली क्षमतेच्या बाटल्यांच्या ८ पेट्या (१२ बाटल्या प्रती पेट्टी) यावरील एकूण उत्पादन शुल्क किती ते काढा (फक्त सध्याचे प्रती पूफ लिटर उत्पादन शुल्क विचारात घ्या).	१५

५. व्याख्या द्या व थोडक्यात स्पष्ट करा (कोणतेही पाच) :— ३०
- (अ) दारुबंदी अधिकारी व उत्पादन शुल्क विभागाचे पर्यवेक्षण.
 (ब) गोड ताडी व प्रमाणित दर्जाची निरा.
 (क) मादक औषधी द्रव्ये व ड्रॉट बियर.
 (ड) साधारण विपकृत मद्यार्क व विशेष विपकृत मद्यार्क.
 (इ) मळी मंडळ व त्याचे कार्य.
 (फ) कोरडे दिवस.
६. (अ) खालील अनुज्ञप्ती / परवाना / पास / प्रमाणपत्र मंजूर करण्याचे प्रयोजन सांगा :— १०
- (१) F.L.X. – A (२) S.W. – I
 (३) D.S. – V (४) R.S. – II
 (५) M.F. – III (६) D.S.P. – 5
 (७) FORM 'K' (८) F.L-X-C
 (९) S.M.P. – III (१०) C.L – III.
- (ब) मुंबई दारुबंदी (ग्रामसभा ठराव पारित केल्यामुळे अथवा नगर परिषद / महानगरपालिकेच्या प्रभागातील मतदारांनी निवेदन दिल्यामुळे अनुज्ञप्ती बंद करणे) आदेश, २००८ व त्या संदर्भातील अधिसूचना फेब्रुवारी, २००९ यामधील तरतुदी स्पष्ट करा. २०

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

**EXAMINATION QUALIFYING FOR THE APPOINTMENT OF THE
SUPERINTENDENTS OF PROHIBITION AND EXCEISE.**

MUMBAI, FRIDAY, 28TH JUNE 2013

[TIME — 9-30 A.M. TO 12-30 P.M.]

(FULL MARKS —150)

PAPER III (GROUP - C)

**RULES NOTIFICATION AND ORDERS UNDER
THE BOMBAY PROHIBITION ACT, 1949, ETC.**

(*Without Books*)

N.B.—(1) Solve any *five* questions only.

(2) Marks for each question are indicated in the margin.

	Marks
1. (A) Explain various provisions in The Bombay Prohibition (Privilege Fees) (Amendment) Rules, 2010 about fees for transfer of a C.L. – 3, F.L. –2 and F.L. –3 licences from one name to another and in which circumstances no fees shall be charged for transfer of licence from one place to another.	15
(B) Give the information about provisions for disposal of forfeited articles under The Bombay Prohibition Confiscated or Forfeited articles (Disposal) Regulations 1953.	15
2. (A) Who are the members of committee Appointed as per The Bombay Foreign Liquor Rule, 1953 And explain what points committee should consider at the time of recommendations of F.L. – III and ‘ E ’ licences.	15
(B) Explain the procedure of Removal of Potable Liquor from a manufactory.	15
3. (A) Give the infomation about the procedure of Auction of Toddy shop and mention the duration of Toddy licence.	10
(B) Explain the procedure to be followed in taking sample as per the Medicinal and Toilet Preparation Rules, 1956.	10
(C) Give the information about precautions to be follows Before entering and After entering the Spirit storage Tank or Vat.	10
4. (A) What is Mean by Excise Revenue ? What are the rates of Excise duty on Country Liquor, Beer and Indian Made Foreign Liquor from 1st April 2013 and Give the formulae for calculating Maximum Retail Price of Country Liquor, Beer and Indian Made Foreign Liquor.	15
(B) What is mean by Strength of Spirit ? Calculate the total Excise Duty on 13 Cases of 25° UP Country liquor of 750 ml bottle (12 Bottle per Case) and on 8 Cases of 35° UP IMFL of 750 ml bottle (12 Bottle per Case) (Consider only the Latest Rates of Excise duty Per Proof Litre).	15

5. Define and Explain in brief (any *five*) :— 30
- (a) Prohibition Officer and Excise Supervision.
 - (b) Sweet Toddy and Neera of Standard quality.
 - (c) Intoxicating drugs and Draught Beer.
 - (d) Ordinary Denatured Spirit and Specially Denatured Spirit.
 - (e) Molasses Board and It's function.
 - (f) Dry Days.
6. (A) State the Purpose of Granting following licences / Pass / Permits / 10
Certificates :—
- (i) F.L.X. – A
 - (ii) S.W. – I
 - (iii) D.S. – V
 - (iv) R.S. – II
 - (v) M.F. – III
 - (vi) D.S.P. – 5
 - (vii) FORM ' K '
 - (viii) F.L-X-C
 - (ix) S.M.P. – III
 - (x) C.L – III.
- (B) Explain the provisions in The Bombay Prohibition (Closure of licence 20
or Resolution by Gramsabha or Representation by Voter in the Ward
of Municipla Council / Corporation) Order 2008 and Amendment
regarding this on February, 2009.
-

CON 292

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

अधीक्षक, राज्य उत्पादन शुल्क अधिकाऱ्यांकरिता विभागीय परीक्षा

मुंबई, शुक्रवार दिनांक २८ जून २०१३

[वेळ : दुपारी २-०० ते सायंकाळी ५-००]

(एकूण गुण—१००)

पेपर क्रमांक ४ (गट ड)

दि बॉम्बे ओपियम स्मोकिंग ॲक्ट, १९३६, वगैरे

(काही भाग पुस्तकांसह व काही भाग पुस्तकांशिवाय)

सूचना.— प्रत्येक प्रश्नाचे गुण त्या प्रश्नासमोर दर्शविण्यात आले आहेत.

	गुण
१. व्याख्या लिहा (कोणत्याही दोन) :—	२०
(अ) सायकोट्राफिक सबस्टन्सेस	
(ब) इलिसीट ट्राफिक	
(क) कोका डेरिव्हेटिव्ह	
(ड) डेजरस ड्रग्स	
(इ) विष	
(फ) प्रोहिबीटेड आर्मस	
(ग) गांजा.	
२. थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही पाच) :—	२०
(अ) पिके व जनावरे यांच्या संरक्षणार्थ असलेला परवाना	
(ब) विशेष न्यायालयाची संरचना	
(क) शस्त्रे व मनाई शस्त्रे	
(ड) गुंगीकारक पदार्थांची निर्मिती	
(इ) मुंबई अफू ओढणे कायदा, १९३६ अंतर्गत अपराध व शिक्षा	
(फ) पॉपी स्ट्रॉज बाळगणे व विक्रीच्या तरतुदी.	
३. (अ) एन.डी.पी.एस. कायदा, १९८५ अन्वये वॉरंट किंवा प्राधिकारपत्राशिवाय प्रवेश करण्याचे, झडती घेण्याचे, जप्ती करण्याचे व अटक करण्याचे अधिकार ह्याबाबत माहिती लिहा.	१०
(ब) एन.डी.पी.एस. कायदा, १९८५ अंतर्गत जप्त केलेल्या मुद्देमालाची विल्हेवाट लावण्याची कार्यपद्धती नमूद करा.	१०
४. (अ) दि बॉम्बे ओपियम स्मोकिंग ॲक्ट, १९३६ अन्वये वॉरंट किंवा प्राधिकारपत्र काढण्याचे अधिकार नमूद करा.	१०
(ब) दि बॉम्बे ओपियम स्मोकिंग ॲक्ट, १९३६ नुसार “अफू व अफू पिणारा जमाव” याबाबत सविस्तर लिहा.	१०
५. (अ) शस्त्र परवान्यामध्ये बदल, निलंबन व रद्द करण्याबाबतच्या तरतुदी स्पष्ट करा.	१०
(ब) महाराष्ट्र विष नियम, १९७२ नुसार अनुज्ञापती मंजूरी व नुतनीकरणाच्या तरतुदी लिहा.	१०

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

**DEPARTMENTAL EXAMINATION QUALIFYING FOR THE APPOINTMENT
OF THE SUPERINTENDENTS OF PROHIBITION AND EXCISE**

MUMBAI, FRIDAY, 28TH JUNE 2013

[TIME 2-00 P.M. TO 5-00 P.M.]

(FULL MARKS—100)

PAPER IV (GROUP D)

**THE BOMBAY OPIUM SMOKING ACT, 1936, ETC.
(PARTLY WITH BOOKS AND PARTLY WITHOUT BOOKS)**

N.B.— Marks for each question are indicated in the Margin.

	Marks
1. Define the following (any <i>five</i>):—	20
(a) Psychotropic Substance	
(b) Illicit Traffic	
(c) Coca Derivatives	
(d) Dangerous Drug	
(e) Poisons	
(f) Prohibited Arms	
(g) Ganja.	
2. Write short notes (any <i>five</i>):—	20
(a) Licences for protection of crops and cattle.	
(b) Constitution of Special Courts.	
(c) Arms and Prohibited Arms.	
(d) Manufacture of Psychotropic Substances	
(e) Offences and penalties under the Bombay Opium Smoking Act, 1936.	
(f) Provisions regarding possession and sale of Poppy Straws under the Maharashtra Narcotic Drugs and Psychotropic Substances Rules, 1985.	
3. (a) Explain the power of entry, search, seizure and arrest without warrant or authorization under N.D.P.S. Act, 1985.	10
(b) Explain the procedure regarding disposal of articles seized under N.D.P.S. Act, 1985.	10
4. (a) Explain regarding power to issue warrants or authorization under Bombay Opium Smoking Act, 1936.	10
(b) Explain "Opium and Opium Smoking Assembly" under the Bombay Opium Smoking Act, 1936.	10
5. (a) Explain in detail regarding variation, suspension and Revocation of Arms licence.	10
(b) Explain the provision for the grant and renewal of licence under the Maharashtra Poision Rules, 1972.	10

CON 293

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

अधीक्षक, राज्य उत्पादन शुल्क अधिकाऱ्यांकरिता विभागीय परीक्षा

मुंबई, शनिवार दिनांक २९ जून २०१३

[वेळ : सकाळी ९-३० ते दुपारी १२-३०]

(एकूण गुण—१५०)

पेपर क्रमांक ५ (गट-ई)

इंट्रोडक्शन टू इंडियन गव्हर्नमेंट अकाउंट्स आणि ऑडिट फायनन्शियल रुल्स, वगैरे

(पुस्तकांसह)

सूचना.—(१) प्रश्न क्रमांक एक अनिवार्य.

(२) उर्वरित कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

	गुण
१. संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणत्याही पाच) :—	२५
(अ) स्थायी अग्रिम	
(ब) धारणाधिकार	
(क) खातेबदल नोंद	
(ड) लोकलेखा समिती	
(इ) प्रतिस्वाक्षरीत आकस्मिक खर्च	
(फ) भविष्यनिर्वाह निधीच्या वर्गणीचे दर.	
२. (अ) अर्थसंकल्पविषयक वित्तीय प्रकाशनांची थोडक्यात माहिती लिहा.	१०
(ब) राज्याच्या लेख्यांच्या संरचनेची थोडक्यात माहिती लिहा.	१५
३. आकस्मिक खर्चाचे निरनिराळे प्रकार व त्यांचे विनियमन करणारे नियम विशद करा.	२५
४. भारताचे नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक यांच्या जबाबदाऱ्या व कर्तव्ये विशद करा.	२५
५. (अ) खर्चाची “ नवी बाब ” सविस्तर चर्चा करा.	१५
(ब) अंदाजपत्रक बनविण्यासाठी वित्त विभागात होणाऱ्या कामकाजाबाबत चर्चा करा.	१०
६. (अ) सर्वसाधारण भविष्यनिर्वाह निधीमधून परतावा व ना-परतावा अग्रिम कुठल्या कारणांसाठी कुठल्या अटीवर व किती मर्यादेपर्यंत प्रदान करण्यात येतो ?	१५
(ब) शासकीय कार्यालयांसाठी वस्तू खरेदीसाठी असलेल्या नियमांतील तरतुदी थोडक्यात स्पष्ट करा. निविदा प्रक्रियेची थोडक्यात माहिती द्या.	१०
७. (अ) वित्तीय औचित्याची सुत्रे स्पष्ट करा.	१०
(ब) वार्षिक वित्तीय विवरणपत्र तयार करण्यासाठी कार्यपद्धती स्पष्ट करा.	१५

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

**DEPARTMENTAL EXAMINATION QUALIFYING FOR THE APPOINTMENT
OF THE SUPERINTENDENTS OF PROHIBITION AND EXCISE**

MUMBAI, SATURDAY, 29TH JUNE 2013

[TIME 9-30 A.M. TO 12-30 P.M.]

(FULL MARKS—150)

PAPER V (GROUP- E)

**THE INTRODUCTION TO INDIAN GOVERNMENT ACCOUNTS
AND AUDIT, ETC**

(With Books)

- N.B.*— (1) Question No. *one* is *compulsory*.
(2) Solve any *five* questions from the rest.

	Marks
1. Write short notes (any <i>five</i>) :—	25
(a) Permanent Advance	
(b) Lien	
(c) Transfer Entry	
(d) Public Accounts Committee	
(e) Countersigned Contingencies	
(f) Rate of subscription of G.P.F.	
2. (a) Describe in short various financial publications.	10
(b) State the structure of state accounts.	15
3. Explain different types of contingent expenditure and rules governing them.	25
4. Explain duties and functions of Controller and Auditor General of India.	25
5. (a) Discuss “New item” of expenditure.	15
(b) Discuss work done in Finance Department to prepare the budget.	10
6. (a) Describe the purposes for which and the conditions on which the refundable and non-refundable advances are sanctioned from the General Provident Fund and their Limits.	15
(b) State the provisions for material purchase in any Government Office. State in brief tender procedure.	10
7. (a) Explain the canons of financial propriety.	10
(b) Explain procedure for preparation of Annual Financial Statement.	15

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

अधीक्षक, राज्य उत्पादन शुल्क अधिकाऱ्यांकरिता विभागीय परीक्षा

मुंबई, शनिवार दिनांक २९ जून २०१३

[वेळ : दुपारी २-०० ते सायंकाळी ५-००]

(एकूण गुण—१००)

पेपर क्रमांक ६ (गट-फ)

डिस्टिलरी आणि वेअर हाऊस मॅनेजमेंट, वगैरे

(पुस्तकांसह)

- सूचना.—(१) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
 (२) प्रत्येक प्रश्नाचे गुण समासामध्ये दर्शविण्यात आले आहेत.
 (३) पुस्तकातील मजकूर जसाच्या तसा उतरविल्यास गुण कमी केले जातील.

	गुण
१. थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही पाच) :—	२०
(अ) लंडन प्रुफ स्पिरिट	
(ब) स्पिरिटचे महत्त्वाचे बाय प्रॉडक्ट	
(क) रेव्हेंयु लॉक	
(ड) गेजिंगची कोरडी पद्धत	
(इ) ऑबस्कुवेशन	
(फ) कन्टेन्युअस डिस्टिलेशन.	
२. (अ) ब्रुविंग प्रक्रियेचे वर्णन करा व बिअरचे प्रकार नमूद करा. ब्रुवरीमधील उत्पादन शुल्क नियंत्रणाबाबत थोडक्यात नमूद करा.	१०
(ब) आसवनी संरचनेचे वर्णन करा आणि आसवनी उत्पादन शुल्क अधिकाऱ्याची कर्तव्ये नमूद करा.	१०
३. (अ) स्पिरिट आणि पाणी यांच्यातील कॉन्ट्रॅक्शन (हानी) गृहीत धरून २५० लिटर ; ४५ डिग्री ओव्हर प्रुफ स्पिरिटचे रुपांतर (रिडक्शन) २० डिग्री अंडर प्रुफ स्पिरिटमध्ये करण्यासाठी किती पाणी लागेल ?	१०
(ब) जर देशी मद्याकरिता उत्पादन शुल्काचा दर प्रती प्रुफ लिटर ११५ रुपये अथवा प्रती बल्क लिटर ३०० रुपये यापैकी जो जास्त असेल तो असेल तर खालील प्रकारात उत्पादन शुल्क किती होईल ?
९६० लिटर : ५० डिग्री ओव्हर प्रुफ स्पिरिटचे २० डिग्री अंडर प्रुफ स्पिरिट सोबत ब्लेडींग करून निर्मित केलेल्या २५ डिग्री अंडर प्रुफ क्षमतेच्या देशी मद्यावरील उत्पादन शुल्क काढा (श्रीकेंज लॉस धरण्यात येऊ नये).	१०
४. (अ) विप्रकृतीकरण आणि विप्रकृत मद्यार्काचे औद्योगिक उपयोग यावर चर्चा करा आणि विप्रकृत मद्यार्काच्या संदर्भात उत्पादन शुल्क अधिकाऱ्याची कर्तव्ये विशद करा.	१०
(ब) वॉशच्या तपमानाचा फरमेन्टेशनवर होणाऱ्या परिणामावर चर्चा करा. फरमेन्टेशनची परिमाणकता कशी वाढविता येईल ?	१०
५. चर्चा करा व नमूद करा (कोणतेही चार) :—	२०
(अ) पेटेंट स्टील आणि पॉट स्टील	
(ब) आसवनीतून महसूल गळतीचे धोके	
(क) मळी आणि धान्य वेस आणि त्यांची उत्पादकता	
(ड) सॅक्रोमीटर आणि हॅड्रोमीटर यांचा उपयोग	
(इ) ताडीमधील भेसळ.	

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

**DEPARTMENTAL EXAMINATION QUALIFYING FOR THE APPOINTMENT
OF THE SUPERINTENDENTS OF PROHIBITION AND EXCISE**

MUMBAI, SATURDAY, 29TH JUNE 2013

[TIME 2-00 P.M. TO 5-00 P.M.]

(FULL MARKS —100)

PAPER VI (GROUP - F)

**DISTILLERY AND WAREHOUSE MANAGEMENT AND PROCEDURE
BASED ON COLONEL BEDFORD'S TECHNICAL EXCISE MANUAL
AND THE BOMBAY EXCISE MANUAL**

(With Books)

- N.B.*— (1) All questions are *compulsory*.
(2) The marks for each question are indicated in the Margin.
(3) Indiscriminate copying of an authority will be discounted.

	Marks
1. Write short notes (any <i>five</i>) :—	20
(a) London proof spirit	
(b) Important By-Products of spirits	
(c) Revenue lock	
(d) Dry method of gauging	
(e) Obscuration	
(f) Continuous distillation.	
2. (a) Describe the process of brewing and varieties of the beer. Also state in short about excise control at breweries.	10
(b) Describe the arrangement of distillery; also mention the duties of distillery excise officer.	10
3. (a) Calculate the quantity of water required to reduce 250 liters of 45 degree over proof spirit to 20 degree under proof spirit, considering the contraction of alcohol and water.	10
(b) If the rate of excise duty on country liquor is Rs. 115 per proof liters or Rs. 300 per Bulk liter, whichever is higher, calculate the excise duty in following case.	10
Country liquor of 25 degree under proof strength is manufacturer from 960 liter of 50 degree over proof spirit by blending with 20 degree under proof spirit (Don't consider shrinkage loss).	
4. (a) Discuss denaturation and industrial use of denatured spirit also write in brief the duties of the excise officer regarding denatured spirit.	10
(b) Discuss the effect of temperature of wash in fermentation process, How efficiency of fermentation can be increase.	10
5. Discuss and comments on following (any <i>four</i>) :—	20
(a) Patent still and pot still	
(b) Threats for revenue leakage from distillery	
(c) Molasses and grain bases and their yields	
(d) Use of Sacchrometer and hydrometer	
(e) Adulteration of toddy.	